

7/9704
Gk 40

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2325/5550
Konu : Yazılı soru önergesi

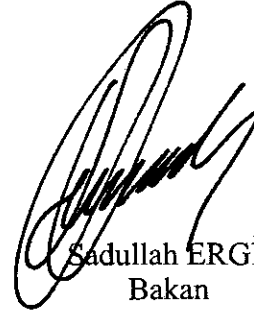
31.12/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 07/10/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-15837 sayılı yazı,
b) 16/10/2009 tarihli ve 1938/4803 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9704 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi cevabı (2 adet)
- 2- İstatistik tablo (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2624/6097
Konu : Yazılı soru önergesi

31/12/2009

Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9704 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

1. "Hakimlik ve savcılık teminatı" kenar başlıklı 139 uncu maddesinin birinci fıkrasında, "Hâkimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamaz.";

2. "Hâkimlik ve savcılık mesleği" kenar başlıklı 140 ıncı maddesinin üçüncü fıkrasında, "Hâkim ve savcıların nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir."; beşinci fıkrasında, "Hakimler ve savcılar, kanunda belirtilenlerden başka, resmi ve özel hiçbir görev alamazlar.";

3. "Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" kenar başlıklı 159 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında, "Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; adli ve idari yargı hakim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar. Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hakimin veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar. Ayrıca Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir."; altıncı fıkrasında, "Adalet Bakanlığının merkez kuruluşunda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hakim ve savcıların muvafakatlarını alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.";

B) 2461 sayılı Hakim ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun "Görev" kenar başlıklı 4 üncü maddesinde,

"Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun görevleri şunlardır,

1. Yargıtay ve Danıştay üyelerini seçmek.

2. Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hakim veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.

3. Hakim ve savcıların;

a) Mesleğe kabul etme,

b) Atama ve nakletme,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

- c) Geçici yetki verme,
- d) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma,
- e) Kadro dağıtma,
- f) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme,
- g) Disiplin cezası verme,
- h) Görevden uzaklaştırma,
- İşlemlerini yapmak.

4. Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Hakim ve savcıların yukarıda belirtilenler dışında kalan özlük işleri Adalet Bakanlığınca yerine getirilir.”;

C) 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun;

1. “Başka iş ve görevler” kenar başlıklı 48 inci maddesinde,

“Hâkim ve savcılar, bilimsel araştırma ve yayınlarda bulunabilirler. Davet edildikleri veya yetkili makamlarınca görevlendirildikleri, ulusal ve uluslararası kurul, kongre, konferans ve benzeri bilimsel toplantılarla meslekleri ile ilgili diğer toplantılara, görevlerini aksatmamak koşulu ile katılabilirler. Mesai gün ve saatlerinde bu tür toplantılara katılmak izne tâbidir.

Bu konuda Devlet memurları hakkındaki hükümler uygulanır.

Hakim ve savcılar, Adalet Bakanının izin vermesi koşuluyla adalet yüksekokulları ile hizmet öncesi, hizmet içi ve bir üst göreve hazırlama kurslarında meslek ile ilgili konularda ders ve konferans verebilirler.

Hakim ve savcılar, kanunlarda belirlenenlerden başka, resmi ve özel hiçbir görev alamazlar, kazanç getirici faaliyetlerde bulunamazlar. Eşlerinin, reşit olmayan veya kısıtlanmış çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini Adalet Bakanlığına onbeş gün içinde bildirmekle yükümlüdürler.”;

2. Ek 1 inci maddesinde, “Hâkim ve savcı adaylığına atanacaklar ile hâkimlik ve savcılık mesleğine kabul edilecekler ve hâkim ve savcı sınıfı dışında kalan adlî ve idarî yargıda çalıştırılacak tüm personel hakkında 26.10.1994 tarihli ve 4045 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre arşiv araştırması yapılır.”;

Ç) 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun;

1. “Kamu kurum ve kuruluşlarındaki personelin görevlendirilmesi” kenar başlıklı 36 ncı maddesinde,

“Genel ve katma bütçeli dairelerle döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlarda, belediyeler ve özel idareler, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, iktisadi Devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşlarında ve bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde çalışanlar kurumlarının, yüksek yargı organı mensupları, hâkim ve savcılar için kendilerinin muvafakatı ile Başbakanlıkta sözleşmeli olarak istihdam edilebilirler. Başbakanlığın bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır. Yüksek yargı organları mensupları hakkında görevlendirme talebi ilgili yüksek mahkemelerin başkanlarıca yerine getirilir. Bu personel ilgili kurumundan maaşsız izinli sayılır. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır. Terfileri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır.

Ayrıca, birinci fıkrada belirtilen kurumlarda görevli personel; aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî ve sosyal hak ve yardımları kurumlarıca ödenmek kaydıyla geçici olarak Başbakanlıkta görevlendirilebilirler.”;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

2. "Kadrolar ve atamalar" kenar başlıklı 37 nci maddesinde,

"Başbakanlık merkez teşkilâtının kadrolarının tespiti, ihdası, kullanılması ve iptali ile kadrolara ait diğer hususlar, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

Başbakanlık personelinin atanması 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Kanuna göre yapılır. Bu Kanunda belirtilmeyen görevlerden Başkanlıklara ortak kararlar diğer görevlere Başbakanın onayı ile atama yapılır. Ancak, Başbakan bu yetkisini gerekli gördüğü alt kademelere devredebilir.

Başbakanlık bağlı ve ilgili kuruluşlarının kanunlarındaki atamaya ilişkin hükümler saklıdır.";

D) 1. 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun, "Kamu İhale Kurumu" kenar başlıklı 53 üncü maddesinin (i) fıkrasının üçüncü paragrafında, "Kurul üyeliklerine atananlar ile Kurum personeli 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tâbidir. Emeklilik açısından Kurul Başkanına Bakanlık Müsteşarı, Kurul üyelerine Bakanlık Müsteşar Yardımcısı, Kurum Başkan Yardımcılarına Bakanlık Genel Müdürü, Kurum Daire Başkanlarına Bakanlık Genel Müdür Yardımcısı için tespit edilen ek gösterge, makam ve temsil tazminatları ile diğer malî hükümler uygulanır. Bu görevlerde geçirilen süreler makam tazminatı ve yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde geçmiş sayılır."; beşinci bendinde, "Kurul Başkan ve üyeliklerine atananların Kurulda görev yaptıkları sürede eski görevleriyle olan ilişkileri kesilir. Ancak kamu görevlisi iken üyeliğe atananlar, memuriyete giriş şartlarını kaybetme dışındaki herhangi bir nedenle görevlerinin sona ermesi, görevden ayrılma isteğinde bulunması veya görev sürelerinin dolması durumunda otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları halinde ilgili bakan veya atamaya yetkili diğer makamlar tarafından müktesseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Belirtilen atama yapılırken Kurul Başkan ve üyelerinin Kurumda geçirdikleri süreler makam veya hâkim sınıfından olup da yüksek hâkimlik tazminatını almaya başladıktan sonra atananlar için yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde geçmiş olarak değerlendirilir. Kurumda görev alanlar görevden ayrılma isteğinde bulunmaları halinde, durumları daha önce tâbi oldukları Kanun hükümlerine göre hizmetlerinde değerlendirilmek suretiyle müktesseplerine uygun bir kadroya, yetkili makamlarca atanır. Bu hükümler akademik unvanların kazanılmasına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla üniversitelerden gelen personel hakkında da uygulanır."; yedinci bendinin birinci cümlesinde, "Kamu ihale uzmanlığı hariç olmak üzere Kurumun görev alanı ile ilgili konularda genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler ve kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışanlar kurumlarının, hâkimler ve savcılar ise kendilerinin muvafakatı ile Kurumda görevlendirilebilir.";

2. 4734 sayılı Kanuna 4761 sayılı Kanunla eklenen geçici 6 ncı maddesinde;

"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde;

a) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelden, 53 üncü maddenin (h) fıkrasında sayılan yüksek öğretim kurumlarını bitirerek mesleğe özel yarışma sınavı ile girilen ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda atanmış olanlar ile hâkimler, savcılar ve bu meslekten sayılanlar,

b) Kurumun görev alanı ile ilgili dallardan olmak kaydıyla en az lisans üstü eğitimini tamamlamış üniversite öğretim elemanları,

c) Mühendislik veya mimarlık fakültelerinde lisans eğitimi yapmış olanlardan en az beş yıl, lisans eğitimi müteakip yine bu dallardan herhangi birinde lisans üstü eğitim yapmış olanlardan ise en az üç yıl süre ile kamu kurum ve kuruluşlarında kendi görev alanıyla ilgili konularda çalışmış olanlar,

Kırk yaşından gün almamış olmaları, (a) ve (c) bentlerinde sayılanların kamu ihale mevzuatı ile ilgili yargılama, inceleme, denetleme, uygulama veya danışma konularında çalışmış olmaları koşuluyla kurumlarının muvafakatı alınmak suretiyle, Kurulca kamu ihale uzmanı olarak

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

atanabilirler.

31.12.2003 tarihine kadar Kurumun kamu ihale uzman ve uzman yardımcısı dışındaki kadrolarına, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar ile bağımsız bütçeli kuruluşlarda çalışan personel kendilerinin isteği ve kurumlarının muvafakati ile atanabilirler.";

E) 2879 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Teşkilâtı Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği teşkilâtında süreli veya geçici olarak görevlendirilecek yüksek yargı organları mensupları ile hâkim ve savcılarının muvafakatlari alınır ve yüksek yargı organları mensupları hakkında görevlendirme talebi, ilgili yüksek mahkemelerin başkanlarınca yerine getirilir.";

F) 4045 sayılı Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine ve 1402 Numaralı Sıkıyönetim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesinde,

"Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması; kamu kurum ve kuruluşlarında, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları halinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile askeri, emniyet ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ve ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel hakkında yapılır.

Devletin güvenliğini, ulusun varlığını ve bütünlüğünü iç ve dış menfaatlerinin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgeler ile gizlilik dereceli kamu personeli ile meslek gruplarının tespiti, birim ve kısımların tanımlarının yapılması, güvenlik soruşturmasının ve arşiv araştırmasının usul ve esasları ile bunu yapacak merciler ve üst kademe yöneticilerinin kimler olduğu Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmelik ile düzenlenir.";

G) Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin (f) bendinde "Arşiv araştırması: Kişinin kolluk kuvvetleri tarafından halen aranıp aranmadığının, kolluk kuvvetleri ve istihbarat ünitelerinde ilişkisi ile adli sicil kaydının ve hakkında herhangi bir tahdit olup olmadığının mevcut kayıtlardan saptanmasını, ... ifade eder."

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının, özlük hakları ve atama esasları 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu ile 2461 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda düzenlenmiş olup, hâkim ve savcılarının, mesleğe kabul, atama ve nakil, geçici yetki verme, her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma, disiplin cezası verme ve görevden uzaklaştırma gibi işlemlerinin 2461 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapıldığı; Bakanlığımızca Yüksek Kurulun sekreteryası işlemlerinin yerine getirildiği; yargı teşkilâtında görev yapan yaklaşık on iki bin hakim ve Cumhuriyet savcısının, özlük işlemleri açısından, mevzuattaki aynı kurallara tâbi bulundukları ve aralarında bir ayırım yapılmadığı;

B) 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa 15/01/2003 tarihli 4790 sayılı Kanunla ilave edilen ek 1 inci madde ile 26/01/1994 tarihli 4045 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ve Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin (f) bendi hükümleri göz önünde bulundurulduğunda, adaylığa atanacak ilgililerin fişlenmesi gibi bir durumun kesinlikle söz konusu olmadığı; ilgili mevzuatın emredici düzenlemesi karşısında hâkim ve savcı adaylığına atanacaklar için arşiv araştırması yaptırılması zorunluluk teşkil ettiğinden tüm aday adayları hakkında arşiv araştırması yapıldığı,

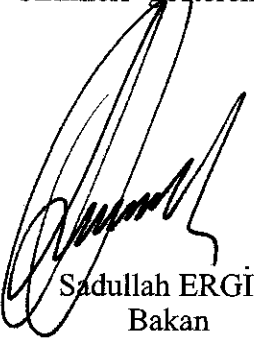
Anlaşılmıştır.

III- Kritik davaların hâkim ve savcılarının, önemli bağımsız kuruluşların yönetimine ya da

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼Đ¼

bu kuruluşlarda ¼nemli g¼revlere atandığı iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır. Bakanlığımız ve yargı organlarında g¼revli olduğu halde, yukarıda a¼ıklanan kanun h¼k¼mleri çerçevesinde, 11/12/2009 tarihi itibarıyla diğer kamu kurumlarında ¼alıřan hâkim ve Cumhuriyet savcısı sayısının toplamı 21 olup, g¼rev yerleri ve g¼revli oldukları birimleri g¼steren tablo ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

Adalet Bakanlığı Görev Yeri	Unvanı	Ayrılış Tarihi	Görevli Olduğu Birim
Bakanlık	Yüksek Müşavir	31.07.2008	Başbakanlık Başdanışmanlığı
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	Tetkik Hâkimi	11.12.2007	Başbakanlık
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Adalet Başmüfettişi	01.06.2005	Başbakanlık
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Adalet Başmüfettişi	04.02.2008	Başbakanlık
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Adalet Müfettişi	25.02.2005	Başbakanlık
Ankara	Hâkim	18.12.2002	Başbakanlık
Çay	Hâkim	21.07.2008	Başbakanlık
Adıyaman	Hâkim	16.06.2009	Başbakanlık
Kırıkkale	BİM Üyesi	11.11.2009	Başbakanlık
Çal	Hâkim	19.06.2003	Kamu İhale Kurumunda Görevli
Ereğli (Konya)	Hâkim	17.06.2003	Kamu İhale Kurumunda Görevli
Ulubey (Ordu)	Cumhuriyet Savcısı	18.06.2003	Kamu İhale Kurumunda Görevli
Demirci	Hâkim	27.06.2003	Kamu İhale Kurumunda Görevli
Danıştay	Tetkik Hâkimi	27.07.2002	Kamu İhale Kurumunda Görevli
Akyurt	Hâkim	07.04.2003	Kamu İhale Kurumunda Görevli
Yargıtay	Tetkik Hâkimi	13.06.2003	Kamu İhale Kurumunda Görevli
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Adalet Başmüfettişi	10.08.2009	Devlet Denetleme Kurulu
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Adalet Müfettişi	10.08.2009	Devlet Denetleme Kurulu
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Adalet Müfettişi	09.03.2009	Devlet Denetleme Kurulu
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Adalet Müfettişi	09.03.2009	Devlet Denetleme Kurulu
Teftiş Kurulu Başkanlığı	Adalet Müfettişi	09.03.2009	Devlet Denetleme Kurulu